

دانشکده‌ی فنی و فنی مهندسی

نشریه پژوهشن در نسخوار کنندگان

جلد هشتم، شماره چهارم، ۱۳۹۹

<http://ejrr.gau.ac.ir>

۱۰۹-۱۲۰

DOI: 10.22069/ejrr.2020.18418.1761

اثر یونجه در جیره آغازین بر عملکرد گوساله‌های شیرخوار تغذیه شده

با الگوی شیردهی کاهشی

*حسین امیدی میرزایی^۱، حسن رفیعی^۱، محسن دادار^۱، مهدی میرزایی^۲ و آرش آذرفر^۳

^۱استادیار بخش تحقیقات علوم دامی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اصفهان، ایران، ^۲استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه اراک، ^۳استاد گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان

تاریخ دریافت: ۹۹/۷/۹؛ تاریخ پذیرش: ۹۹/۸/۲۷

چکیده

سابقه و هدف: آینده هر مزرعه پرورش گاو‌شیری به موفقیت در امر پرورش گوساله‌های ماده بستگی دارد. در سال‌های اخیر جنبه‌های جدید استفاده از علوفه در خوراک آغازین مورد بحث قرار گرفته است. مطالعات گزارش کرده‌اند که خوراک آغازین فاقد علوفه منجر به توسعه پرزهایی با اشکال غیرطبیعی در شکمبه گوساله می‌شود که رشد و توسعه شکمبه را به طور منفی تحت تأثیر قرار خواهد داد. با این حال، امروزه نظرات گوناگونی در رابطه با استفاده از علوفه در خوراک آغازین برای گوساله‌های شیرخوار وجود دارند، بطوريکه برخی از محققین معتقد هستند حضور علوفه در خوراک آغازین باعث کاهش عملکرد گوساله‌های شیرخوار می‌گردد. در این مطالعه اثر سطح ۱۵ درصد علوفه یونجه در جیره آغازین آردی بر پاسخ‌های عملکردی و صفات رشد اسکلتی گوساله‌های شیرخوار تغذیه شده با الگوی شیردهی کاهش تدریجی بررسی شد.

مواد و روش‌ها: آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی با استفاده از ۳۰ رأس گوساله ماده هلشتاین (۱۵ گوساله در هر تیمار) طراحی و انجام شد. تیمارهای آزمایشی به صورت ۱- جیره آغازین آردی بدون وجود علوفه (شاهد)، ۲- جیره آغازین آردی شامل ۱۵ درصد علوفه یونجه بودند. الگوی تغذیه شیر برای هر دو تیمار یکسان و به صورت روش نوین کاهشی تدریجی (۶ لیتر تا ۳۰ روزگی، ۴ لیتر تا ۴۵ روزگی و ۲ لیتر تا ۵۶ روزگی) بصورت دو وعده در روز بود. همه گوساله‌ها در روز ۵۶ آزمایش از شیر گرفته شدند و در ۷۰ روزگی از طرح خارج شدند. در این آزمایش مصرف خوراک و وزن کشی به صورت هفتگی اندازه‌گیری و ثبت شد. صفات رشد اسکلتی در روزهای ۱، ۵۶ و ۷۰ آزمایش اندازه‌گیری شد. مایع شکمبه در روز ۶۰ آزمایش اندازه‌گیری شد. آنالیز آماری با رویه Mixed به صورت اندازه‌گیری‌های تکرار شونده برای ۳ دوره (قبل از شیرگیری، بعد از شیرگیری و کل دوره) انجام شد.

یافته‌ها: نتایج این پژوهش نشان دادند که افزودن ۱۵ درصد علوفه یونجه به خوراک آغازین تاثیر معنی‌داری بر میانگین افزایش وزن روزانه، بازده خوراک و صفات رشد اسکلتی گوساله‌های شیرخوار نداشت. گوساله‌هایی که تیمار حاوی علوفه یونجه دریافت کردند، در دوره بعد از شیرگیری مصرف خوراک آغازین بالاتر نسبت به تیمار جیره آغازین آردی بدون علوفه داشتند ($P < 0.05$). غلظت استات برای تیمار ۱۵ درصد علوفه یونجه و غلظت پروپیونات برای تیمار شاهد بالاتر بود ($P < 0.05$). همچنین میزان pH شکمبه نیز در گوساله‌های مصرف کننده علوفه تمایل به افزایش داشت.

*نویسنده مسئول: h.omidi@areeo.ac.ir

نتیجه‌گیری: تغذیه ۱۵ درصد علوفه یونجه همراه با خوراک آغازین آردی سبب بهبود مصرف خوراک گوساله‌های شیرخوار در بعد از شیرگیری شد. این نتایج نشان می‌دهد که استفاده از علوفه یونجه در جیوه آغازین آردی باعث کاهش تنش از شیرگیری و بهبود توسعه شکمبه آنها می‌شود.

واژه‌های کلیدی: شیردهی کاهش تدریجی، علوفه یونجه، عملکرد، گوساله شیرخوار

شکمبه و بهبود عملکرد گوساله‌های شیرخوار است (۲۲، ۱۳). تسریع در توسعه شکمبه گوساله‌های شیرخوار می‌تواند منجر به کاهش سن شیرگیری و در نتیجه سودآوری و سلامتی بیشتر تلیسه‌های جایگزین و نهایتاً کل گله گاوشاری شود. از سوی دیگر خان و همکاران (۲۰۰۷) بیان کردند که استفاده از روش‌های شیردهی نوین افزایشی - کاهشی برای گوساله‌های شیرخوار باعث تحریک مصرف زود هنگام خوراک آغازین جامد و توسعه شکمبه می‌شود (۱۵). امیدی میرزاچی و همکاران (۲۰۱۵) با مقایسه سه روش شیردهی سنتی، افزایشی - کاهشی و کاهش تدریجی بیان کردند که گوساله‌های تغذیه شده با روش کاهش تدریجی مصرف خوراک آغازین بیشتری در قبل و بعد از شیرگیری داشتند (۲۱). با این وجود برخی از محققین معتقدند که مصرف بیشتر خوراک آغازین به صورت آردی قبل از شیرگیری نه تنها باعث توسعه متابولیکی شکمبه نشده بلکه باعث توسعه غیرطبیعی شکمبه (پاراکراتوزیس) و عدم رشد مناسب گوساله‌های شیرخوار می‌شود (۴، ۱۳). در جهت جلوگیری از توسعه ناقص شکمبه با خوراک آغازین آردی، تحقیقات بیرون‌نود و همکاران (۲۰۱۴) و میرزاچی و همکاران (۲۰۱۶) بیان نمودند که افزودن ۱۰ و ۸ درصد علوفه یونجه به خوراک آغازین آردی و استفاده از روش شیردهی ثابت باعث توسعه فیزیکی شکمبه و کاهش پاراکراتوزیس می‌شود (۵، ۱۸). اما سوالات متعددی در این مورد وجود دارد از جمله اینکه اگر علوفه در جیوه گنجانده شود از کدام

مقدمه

در سال‌های اخیر مجتمع علمی در رابطه با تغذیه گوساله به دنبال یافتن بهترین الگوی تغذیه شیر و ترکیب خوراک آغازین بوده‌اند تا بتواند بطور اقتصادی حداقل رشد و رفاه را برای حیوان فراهم کنند (۸، ۱۱، ۱۲). خوراک آغازینی که به انتقال گوساله از مرحله شیرخوارگی به نشخوارکنندگی کامل (توسعه شکمبه) کمک کند، به مدیر مزرعه برای پرورش موفق تلیسه کمک شایانی خواهد کرد (۱۵).

آخرین تحقیقات دنیا در بحث تغذیه گوساله‌های شیرخوار نشان داده‌اند که تغذیه و مدیریت گوساله ماده قبل از شیرگیری بر بروز ظرفیت ژنتیکی مناسب حیوانات برای تولید شیر موثر می‌باشد (۹). بنابراین فراهم کردن شرایط تغذیه‌ای برای بهبود عملکرد کلی گوساله‌ها و بخصوص افزایش وزن روزانه آنها در دوره قبل از شیرگیری بسیار مهم است (۲۳).

تحقیقات چند دهه اخیر نشان دادند که دسترسی گوساله‌های شیرخوار به خوراک جامد منجر به تغییر در حجم شکمبه، رشد پرזה‌های شکمبه و در نهایت بهبود عملکرد آنها می‌شود. مطالعات علمی رشد پرזה‌های شکمبه را توسعه متابولیکی و تغییر در حجم و اندازه شکمبه را توسعه فیزیکی شکمبه می‌نامند و معتقد هستند حضور اسیدهای چرب کوتاه زنجیر فرار حاصل از تخمیر خوراک آغازین جامد برای تحریک رشد و توسعه پاپیلاهای شکمبه ضروری می‌باشد. بنابراین محققین بیان کردند که تحریک مصرف زود هنگام و کافی خوراک جامد، عامل توسعه متابولیکی

ایستگاه هواشناسی نجف آباد اصفهان دریافت گردید. میانگین دمای هوا ۱۸ درجه سانتیگراد (۱۵ تا ۲۲ درجه سانتی گراد) و رطوبت نسبی ۳۸/۹ درصد (۲۶ تا ۴۸ درصد) بود. آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی با استفاده از ۳۰ رأس گوساله ماده هلشتاین (میانگین وزن بدن ۴۰ کیلوگرم و ۱۵ گوساله در هر تیمار)، با اختصاص تصادفی گوساله‌ها به تیمارهای آزمایشی انجام گردید. سه روز اول بعد از تولد، گوساله‌ها در آغوزخانه نگهداری شدند. همه گوساله‌ها ۱/۵ ساعت بعد از تولد ۲/۵ لیتر آغوز و در ۱۲ ساعت بعدی ۳ لیتر دیگر آغوز دریافت نمودند. کیفیت آغوز با استفاده از رفرکتومتر دیجیتالی اندازه‌گیری شد و آغوزهایی با عدد بربیکس ۲۲ (بیلمن و همکاران، ۲۰۱۰) به گوساله‌ها تغذیه شد. گوساله‌ها بعد از وزن کشی اولیه از آغوزخانه خارج و به جایگاه‌های انفرادی (۱/۲ × ۲/۵ متر) با بستر چوب اره انتقال داده شدند. بستر روزانه تعویض و تمیز می‌شد تا گوساله‌ها از رفاه مناسب برخوردار باشند. در روز چهارم گوساله‌ها وارد طرح شده و تا هنگام شیرگیری الگوی تغذیه شیر برای هر دو تیمار یکسان و به صورت الگوی کاهش تدریجی (۶ لیتر تا ۳۰ روزگی، ۴ لیتر تا ۴۵ روزگی و ۲ لیتر تا ۵۶ روزگی) بود (۲۱). شیر مصرفی توسط سطل‌های پلاستیکی در اختیار گوساله‌ها قرار می‌گرفت. گوساله‌ها در سن ۵۶ روزگی از شیر گرفته شدند و تیمارهای آزمایشی را تا سن ۷۰ روزگی دریافت کردند. جیره آزمایشی با استفاده از نرم افزار جیره نویسی NRC (۲۰۰۱) نوشته شد. مواد خوراکی مورد استفاده در ساخت جیره‌های غذایی در جدول ۱ نشان داده شده است. تیمارهای آزمایشی به صورت ۱- خوراک آغازین آردی بدون وجود علوفه ۲- خوراک آغازین آردی شامل ۱۵ درصد یونجه بودند. گوساله‌ها از هنگام ورود به طرح دسترسی آزاد به آب و جیره آغازین مشابه داشتند و سپس علوفه

نوع علوفه به منظور عملکرد بهتر گوساله‌ها استفاده شود، چه مقدار از علوفه باید مصرف شود، اندازه قطعات علوفه چه مقدار باشد و همچنین از چه سنی تغذیه علوفه به گوساله‌های شیرخوار را شروع کنیم (۲۰). از طرفی تغذیه علوفه در گوساله‌های جوان به دلیل اینکه علوفه انرژی و قابلیت هضم پایین‌تری در مقایسه با خوراک آغازین دارد، بنابراین می‌تواند رشد پرזהای شکمبه را به تأخیر بیاندازد و از آنجایی که انجمن تحقیقات ملی (۱۳) هیچ گونه توصیه‌ای برای استفاده از فیبر به منظور افزایش رشد گوساله‌های شیرخوار ندارد، موضوع جالبی برای بحث است (۱۳). مطالعات بر اثر تغذیه علوفه در دوره انتقال از خوراک مایع به جامد در گوساله‌های شیرخوار نتایج یکسانی نداشته است. بعضی مطالعات کاهش و برخی دیگر افزایش عملکرد را با حضور علوفه در جیره گزارش نموده‌اند. بطور کلی از آنجایی که مطالعات نشان دادند که روش شیردهی کاهش تدریجی شیر سبب تشویق مصرف خوراک آغازین بیشتر می‌شود به نظر می‌رسد با توجه به مطالعات فوق استفاده از ترکیب الگوی شیردهی کاهش تدریجی همراه با خوراک آغازین حاوی علوفه یونجه احتمالاً می‌تواند سبب رشد و توسعه فیزیکی و متابولیکی شکمبه شده و نهایتاً بهبود عملکرد گوساله‌های شیرخوار را در پی داشته باشد. بنابراین تحقیق حاضر با هدف بررسی اثر ۱۵ درصد علوفه یونجه در خوراک آغازین آردی بر پاسخ‌های عملکردی و فراسنجه‌های تخمیری شکمبه گوساله‌های شیرخوار تغذیه شده با الگوی شیردهی کاهش تدریجی هلشتاین انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها

این مطالعه در شرکت کشت و دام قیام اصفهان اجرا گردید. دما و رطوبت نسبی هوای روزانه از

تمام نمونه‌ها با آسیاب واپلی با غربالی با قطر منافذ ۱ میلی‌متر آسیاب شدند. پروتئین خام، الیاف نامحلول در شوینده ختنی (با استفاده از آنزیم آلفا آمیلاز مقاوم به حرارت)، و خاکستر همه نمونه‌ها در ۲ تکرار به روش انجمان رسمی شیمی‌دانان کشاورزی (۲۰۰۲) آنالیز شدند (۱).

یونجه با کیفیت مناسب از هفته دوم طرح با خوراک آغازین مخلوط و در اختیار گوساله‌های تیمار دوم قرار گرفت. تجزیه آزمایشگاهی نمونه‌های خوراک در آزمایشگاه تغذیه دام دانشگاه صنعتی اصفهان انجام شد. میزان ماده خشک جیره‌ها در آون با دمای ۶۰ درجه سانتی‌گراد در مدت زمان ۴۸ ساعت تعیین شد.

جدول ۱- اجزاء تشکیل‌دهنده و ترکیب شیمیابی خوراک آغازین گوساله‌های شیرخوار براساس درصد ماده خشک

Table 1. Ingredients and chemical composition of experimental treatments.

Treatments		صفت (Item (% of DM))
تیمارها	Control	% of DM
۱۵ درصد علوفه 15% forage	شاهد Control	
40	43	دانه ذرت آسیاب شده Ground corn grain
10.5	20	دانه جو آسیاب شده Ground barley grain
0.4	0.2	پودر چربی ^۱ Fat powder
27.3	30	کنجاله سویا Soybean meal
6.8	6.8	پیش مخلوط ^۲ Premix
15	0	علف یونجه Alfalfa hay
		ترکیب شیمیابی Chemical composition
20.5	20.9	پروتئین خام Crude protein
16	13	الیاف نامحلول در شوینده ختنی Neutral detergent fiber
53	58	کربوهیدرات‌های غیر فیبری ^۳ Non fibrous carbohydrate
1.22	1.24	انرژی خالص رشد NE _g (Mcal/kg of DM)
2.20	1.60	میانگین اندازه هندسی (میلی متر) ^۴ Geometric mean particle size

۱: پودر چربی خالص با ۸۸ درصد اسید چرب پالمتیک (محصول پالمک، مالزی).

۲: ماده خشک: ۹۳ درصد، پروتئین خام: ۲۹ درصد، فیبر نامحلول در شوینده ختنی: ۱۷ درصد، عصاره اتری: ۶ درصد.

۳: NFC = 100 - (%NDF + %CP + %EE + %Ash)

۴: میانگین اندازه هندسی با استفاده از الک انجمان مهندسین کشاورزی آمریکا (ASAE, 1995; method S424.1) محاسبه گردید.

گوساله‌ها با استفاده از ترازوی دیجیتالی به صورت هفتگی اندازه‌گیری و براین اساس میزان افزایش وزن روزانه و بازده خوراک (کیلوگرم وزن بدن تقسیم بر

در این آزمایش میزان مصرف خوراک آغازین و کل ماده خشک مصرفی (شیر + خوراک آغازین) به صورت روزانه اندازه‌گیری و ثبت شد. وزن بدن

تخمیر شکمبه‌ای و پارامترهای رشد اسکلتی با استفاده از یک مدل مشابه بدون اثر زمان، آنالیز شد. سطح احتمال ۵ درصد جهت معنی‌دار بودن در نظر گرفته شد.

نتایج و بحث

داده‌های مربوط به ماده خشک مصرفی، افزایش وزن روزانه، مصرف خوراک و بازده خوراک در جدول ۲ گزارش شده است. نتایج آزمایش نشان دادند که با افزایش سن گوساله‌ها، حضور علوفه سبب بهبود مصرف خوراک آغازین می‌شود. به‌طوری‌که گوساله‌های تیمار ۱۵ درصد علوفه یونجه در دوره بعد از شیرگیری بطور معنی‌داری مصرف خوراک بالاتری نسبت به تیمار خوراک آردی فاقد علوفه داشتند ($P < 0.05$). مطالعاتی نشان دادند که عوامل زیادی از جمله شکل فیزیکی خوراک، روش شیردهی، سطح علوفه، اندازه قطعات علوفه و منبع علوفه بر مصرف خوراک گوساله‌های شیرخوار تاثیرگذار است (۱۳). بعضی از تحقیقات نشان داده است که خوراک آغازین آردی سبب کاهش مصرف خوراک در گوساله‌های شیرخوار می‌گردد. از طرفی محققین متعددی اثرات مثبت علوفه بر مصرف خوراک آغازین را گزارش کردند (۱۴، ۲۵). اثرات مثبت علوفه بر مصرف خوراک آغازین آردی از طریق افزایش حجم دستگاه گوارش (توسعه فیزیکی)، بهبود محیط شکمبه و تخمیر خوراک جامد توجیه می‌شود (۷، ۱۴، ۲۴). از طرفی کاهش تدریجی شیر نیز سبب تحریک مصرف جیره آغازین می‌شود (۱۵).

پارامترهای مصرف خوراک در قبل از شیرگیری و کل دوره، کل ماده خشک مصرفی، افزایش وزن روزانه و بازده خوراک تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفتند. میانگین افزایش وزن روزانه در دوره اول، دوم و کل دوره آزمایش تحت تاثیر تیمارها قرار نگرفت. نتایج حاضر برای میانگین افزایش وزن

کیلوگرم ماده خشک مصرفی) محاسبه شد. پارامترهای رشد اسکلتی شامل طول بدن، ارتفاع جدوگاه، دور سینه، ارتفاع هیپ و عرض هیپ گوساله‌ها طبق مقاله لسمیستر و هینریش (۲۰۰۴) در روزهای ۱ و ۵۶ و ۷۰ آزمایش اندازه‌گیری و ثبت گردید (۱۶). نمونه‌های مایع شکمبه در روز ۶۰ آزمایش با استفاده از لوله معدی دارای پمپ خلا در ۳ ساعت بعد از تعذیه صحیح اندازه‌گیری شدند. از هر گوساله ۱۵ میلی لیتر نمونه جمع‌آوری گردید و قبل از آماده‌سازی با استفاده از دستگاه pH سنج، نمونه‌ها ثبت گردید. نمونه‌های مایع شکمبه با استفاده از پارچه ۴ لایه صاف شدند و سپس به ازای هر ۸ میلی لیتر نمونه، ۲ میلی لیتر اسید متافسفریک ۲۵ درصد به نمونه‌ها اضافه گردید. نمونه‌های حاوی اسید متافسفریک در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد برای اندازه‌گیری اسیدهای چرب فرار ذخیره شدند. اسیدهای چرب فرار با استفاده از GC: model CP-9002; Chrompack, Middelburg, the Netherlands (اندازه‌گیری شدند).

داده‌ها به صورت جداگانه برای قبل از شیرگیری (از ۳ تا ۵۰ روزگی)، بعد از شیرگیری (۵۰ تا ۷۰ روزگی)، و کل دوره آزمایش (۳ تا ۷۰ روزگی) مورد آنالیز قرار گرفتند. آنالیزهای آماری با استفاده از رویه مختلط^۱ نرم افزار آماری SAS (نسخه نهم) با اثر زمان (روز یا هفته) به عنوان اندازه‌گیری‌های تکرار شده برای مصرف خوراک آغازین، ماده خشک مصرفی، وزن بدن، میانگین افزایش وزن روزانه انجام شد. قبل از آنالیزها، همه داده‌ها برای نرمالیه با استفاده از رویه تک صفت^۲ نرم افزار SAS مورد بررسی قرار گرفتند. صفات رشد اسکلتی و وزن بدن اولیه به عنوان کوواریت برای شیرگیری و وزن نهایی (۵۶ و ۷۰ روزگی) برای آنالیز در نظر گرفته شد. متغیرهای

1. Proc MIXED

2. Univariate

(۲۴، ۱۴، ۱۰). داده‌های مربوط به بازده خوراک نشان می‌دهد که در سه دوره حضور علوفه سبب شده که بازده خوراک از لحاظ عددی کمتر از تیمار شاهد باشد. نتایج بازده خوراک در این تحقیق مشابه با نتایج مطالعه هیل و همکاران (۲۰۰۸) است (۱۰).

روزانه مشابه با نتایج خان و همکاران (۲۰۱۱)، سوارز و همکاران (۲۰۰۷) و هیل و همکاران (۲۰۰۸) نشان می‌دهد که علوفه نه تنها تأثیر منفی بر این فراسنجه نداشته، بلکه افزایش وزن روزانه گوساله‌های تیمار حاوی ۱۵ درصد علوفه در بعد از شیرگیری و کل دوره از لحاظ عددی نسبت به تیمار شاهد بالاتر بود.

جدول ۲- ماده خشک مصرفی، افزایش وزن روزانه، مصرف خوراک آغازین و کارایی خوراک در گوساله‌های هشتاین (۱۵ گوساله در هر تیمار) مصرف کننده خوراک آغازین با صفر یا ۱۵ درصد علوفه یونجه

Table2. Dry matter intake, ADG, starter feed intake, and feed conversion ratio for Holstein calves (n = 15 per treatment) fed diets contained 0 or 15% alfalfa forage

معنی داری Significance	خطای استاندارد SE	تیمارها Treatments			صفت Item	
		۱۵ درصد علوفه		شاهد Control		
		۱۵% forage	۱۵% forage			
	Dry matter intake (g/d)	ماده خشک مصرفی(گرم در روز)				
0.75	47.83	895.23	873.63	۱ تا ۵۶ روزگی d 1-56		
0.34	39.70	1146.82	1092.66	کل دوره Overall (d 1-70)		
	Average daily gain (g/d)	افزایش وزن روزانه (گرم در روز)				
0.63	25.28	521.18	538.55	۱ تا ۵۶ روزگی d 1-56		
0.15	56.43	1041.07	941.51	۵۶ تا ۷۰ روزگی d 56-70		
0.31	25.56	646.32	606.31	کل دوره Overall (d 1-70)		
	Starter feed intake (g/d)	صرف خوراک آغازین (گرم در روز)				
0.75	37.28	358.36	337.12	۱ تا ۵۶ روزگی d 1-56		
0.02	88.24	1770.60 ^a	1397.24 ^b	۵۶ تا ۷۰ روزگی d 56-70		
0.32	25.56	608.38	646.36	کل دوره Overall (d 1-70)		
	Feed efficiency (Gain to feed ratio)	بازده خوراک (کیلوگرم افزایش وزن/کیلوگرم خوراک)				
0.32	0.02	0.612	0.643	۱ تا ۵۶ روزگی d 1-56		
0.42	0.02	0.526	0.545	۵۶ تا ۷۰ روزگی d 56-70		
0.51	0.02	0.581	0.591	کل دوره Overall (d 1-70)		

^{a,b} حروف نامشابه در هر ردیف نشان دهنده اختلاف معنی دار بین گروه ها است (p<0.05)

^{a,b} Means in a raw with different superscripts are significant at (p<0.05)

جدول ۲- فاکتورهای رشد اسکلتی در گوساله‌های هلشتاین (۱۵ گوساله در هر تیمار) مصرف کننده خوراک آغازین با صفر یا ۱۵ درصد علوفه یونجه

Table 2. Structural parameters for Holstein calves (n = 15 per treatment) fed diets contained 0 or 15% alfalfa forage

معنی داری Significance	خطای استاندارد SE	تیمارها Treatments			صفت Item
		درصد علوفه 15 15% forage		شاهد Control	
		ارتفاع جدوگاه یا قد (سانتی متر) Wither height (cm)	ارتفاع کپل (سانتی متر) Hip height (cm)	ارتفاع کپل (سانتی متر) Hip width (cm)	
0.40	64.5	75.5	76.3	1 روزگی d 1	
0.17	63.1	84.9	84.2	۵۶ روزگی d 56	
0.41	71.4	87.2	86.2	۷۰ روزگی d 70	
		ارتفاع جدوگاه یا قد (سانتی متر) Wither height (cm)	ارتفاع کپل (سانتی متر) Hip height (cm)	ارتفاع کپل (سانتی متر) Hip width (cm)	
0.79	0.48	81.8	81.6	1 روزگی d 1	
0.11	0.28	88.6	89.1	۵۶ روزگی d 56	
0.15	0.30	91.1	91.7	۷۰ روزگی d 70	
		طول بدن (سانتی متر) Body barrel (cm)			
0.39	0.75	15.8	14.5	1 روزگی d 1	
0.15	1.15	17.5	15.2	۵۶ روزگی d 56	
0.59	0.25	20.1	19.9	۷۰ روزگی d 70	
		دور سینه (سانتی متر) Heart girth (cm)			
0.25	0.48	43.9	44.3	۱ روزگی d 1	
0.22	0.46	51.9	51.1	۵۶ روزگی d 56	
0.54	0.66	55.9	55.3	۷۰ روزگی d 70	
		دور سینه (سانتی متر) Heart girth (cm)			
0.45	0.71	77.7	77.3	۱ روزگی d 1	
0.88	0.77	94.5	94.4	۵۶ روزگی d 56	
0.58	0.86	99.6	99.0	۷۰ روزگی d 70	

^{a,b} حروف نامشایه در هر ردیف نشان دهنده اختلاف معنی دار بین گروه ها است (p<0.05)

^{a,b} Means in a raw with different superscripts are significant at (p<0.05)

قرار نگرفتند. دلیل این امر مصرف خوراک مشابه بین تیمارهای مورد آزمایش است. امیدی میرزایی و همکاران (۲۰۱۸) گزارش کردند گوساله‌های مصرف کننده تیمارهای با دسترسی آزاد به علوفه دارای صفات رشد اسکلتی مشابه بودند. این نتایج نیز مشابه

داده‌های مربوط به صفات رشد اسکلتی در جدول ۳ گزارش شده است. نتایج این مطالعه نشان دادند که پارامترهای رشد اسکلتی شامل ارتفاع جدوگاه، ارتفاع کپل، عرض کپل، طول بدن و دور سینه در روز ۵۶ و ۷۰ تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی

جامد در شکمبه تولید می‌شوند که اهمیت بالایی در رشد و توسعه شکمبه نوزاد نشخوارکنندگان دارند (۳). بطور کلی مطالعات نشان داده‌اند در جیره‌های بر پایه علوفه با افزایش سطح علوفه غلظت استات افزایش و غلظت پروپیونات کاهش خواهد یافت (۲۴، ۲۵) که در این مطالعه نیز با مصرف علوفه میزان استات افزایش و میزان پروپیونات کاهش یافته است. افزایش نسبت استات به پروپیونات با افزایش سطح علوفه در این تحقیق همسو با یافته‌های سوارز و همکاران (۲۰۰۷) و میرزایی و همکاران (۲۰۱۵) می‌باشد (۱۷، ۲۴). همچنین pH شکمبه نیز در گوساله‌های مصرف کننده علوفه یونجه به همراه خوراک آغازین تمايل به افزایش داشت ($P = 0.06$). مطالعات دیگر نیز نشان دادند که در اثر استفاده از علوفه یونجه در خوراک آغازین گوساله‌های شیرخوار میزان pH شکمبه افزایش یافت (۱۷، ۲۴).

با نتایج حاصل از آزمایش حاضر بود (۲۰). همچنین میرزایی و همکاران (۲۰۱۵) گزارش کردند گوساله‌های مصرف کننده علوفه دارای صفات رشد اسکلتی مشابه بودند که آن را ناشی از میزان مصرف مشابه خوراک آغازین بین تیمارها می‌دانستند (۱۷). داده‌های مربوط به پارامترهای تخمیر شکمبه‌ای شامل استات، پروپیونات، بوتیرات، ایزوالرات، والرات و نسبت استات به پروپیونات در جدول ۴ گزارش شده است. در رابطه با پارامترهای بوتیرات، ایزوالرات، والرات هیچگونه اثر معنی‌داری بین تیمارهای آزمایشی مشاهده نگردید. نتایج آنالیز پارامترهای شکمبه نشان دادند که گوساله‌های شیرخوار مصرف کننده علوفه یونجه به همراه خوراک آغازین نسبت به مصرف خوراک آغازین فاقد علوفه یونجه بطور معنی‌داری پروپیونات کمتر، استات و نسبت استات به پروپیونات بیشتری داشتند ($P < 0.05$). اسیدهای چرب فرار از تخمیر خوراک

جدول ۴- فاکتورهای تخمیر شکمبه‌ای در گوساله‌های هلشتاین (۱۵ گوساله در هر تیمار) مصرف کننده خوراک آغازین با صفر یا ۱۵ درصد علوفه یونجه

Table 2. Rumen fermentation parameters for Holstein calves (n = 15 per treatment) fed diets contained 0 or 15% alfalfa forage

معنی‌داری Significance	خطای استاندارد SE	تیمارها			صفت Item	
		Treatments		Item		
		۱۵ درصد علوفه 15% forage	شاهد Control			
0.06	0.18	6.04	5.55	pH		
0.02	3.71	65.58 ^b	56.12 ^a	استات(میلی مول) Acetate (mol/100 mol)		
0.04	2.04	20.46 ^a	28.03 ^b	پروپیونات(میلی مول) Propionate (mol/100 mol)		
0.75	3.42	10.46	11.56	بوتیرات(میلی مول) Butyrate (mol/100 mol)		
0.50	0.22	0.74	0.59	ایزووالرات(میلی مول) Isovalerate, mol/100 mol		
0.55	0.78	2.32	2.79	والرات (میلی مول) Valerate, mol/100 mol		
0.02	0.23	3.20 ^a	2.00 ^b	استات:پروپیونات Acetate/propionate		

^{a,b} حروف نامتشابه در هر ردیف نشان دهنده اختلاف معنی‌دار بین گروه‌ها است ($p < 0.05$)

^{a,b} Means in a raw with different superscripts are significant at ($p < 0.05$)

علوفه یونجه در خوراک آغازین همراه با روش شیردهی کاهش تدریجی باعث کاهش تنفس از شیرگیری و سبب بهبود عملکرد گوساله‌های شیرخوار در بعد از شیرگیری می‌شود.

نتیجه‌گیری

نتایج این آزمایش نشان می‌دهد که تغذیه ۱۵ درصد علوفه یونجه سبب مصرف بیشتر خوراک آغازین در بعد از شیرگیری گردید. بنابراین استفاده از

منابع

1. Association of Official Analytical Chemists (AOAC). 2002. In: Official Methods of Analysis eighteenth ed. AOAC International, Gaithersburg, Maryland, USA.
2. American National Standards Institute (ASAE). 1995. S424.1. Method of determining and expressing fineness of feed material by sieving. In: Standards American Society of Agricultural Engineers, St. Joseph, MI, USA.
3. Baldwin, R.L., McLeod, K.R. and Klitz, J.L. 2004. Rumen development, intestinal growth and hepatic metabolism in the pre- and postweaning ruminant. *Journal of Dairy Science*. 87: 55-65.
4. Beharka, AA, Nagaraja, T.G., Morrill, J.L., Kennedy, G.A. and Klemm, R.D. 1998. Effect of form of the diet on anatomical, microbial and fermentative development of the rumen of neonatal calves. *Journal of Dairy Science*. 81: 1946-1955.
5. Beiranvand, H., Ghorbani, G.R., Khorvash, M., Nabipour, A., Dehghan-Banadaky, M., Homayouni, A. and Kargar, S. 2014. Interactions of alfalfa hay and sodium propionate on dairy calf performance and rumen development. *Journal of Dairy Science*. 97: 2270-2280.
6. Biemann, V., Gillan, J., Perkins, N.R., Skidmore, A.L., Godden, S. and Leslie, K.E. 2010. An evaluation of Brix refractometry instruments for measurement of colostrum quality in dairy cattle. *Journal of Dairy Science*. 93: 3713-3721.
7. Coverdale, J.A., Tyler, H.D., Quigley, J.D. and Brumm, J.A. 2004. Effect of various levels of forage and form of diet on rumen development and growth in calves. *Journal of Dairy Science*. 87: 2554-2562.
8. De Paula Vieira, A., Guesdon, V., de Passillé, A.M., von Keyserlingk, M.A.G. and Weary, D.M. 2008. Behavioural indicators of hunger in dairy calves. *Applied Animal Behaviour Science*. 109: 180-189.
9. Geiger, A.J., Parsons, C.L.M. and Akers, R.M. 2016. Feeding a higher plane of nutrition and providing exogenous estrogen increases mammary gland development in Holstein heifer calves. *Journal of Dairy Science*. 99: 7642-7653.
10. Hill, T.M., Bateman, H.G., Aldrich, J.M. and Schlotterbeck, R.L. 2008. Effects of the amount of chopped hay or cottonseed hulls in a textured calf starter on young calf performance. *Journal of Dairy Science*. 91: 2684-2693.
11. Imani, M., Mirzaei, M., Baghbanzadeh-Nobari, B. and Ghaffari, M.H. 2017. Effects of forage provision to dairy calves on growth performance and rumen fermentation: A meta-analysis and metaregression. *Journal of Dairy Science*. 100: 1136-1150.
12. Jasper, J. and Weary, D.M. 2002. Effect of ad libitum milk intake on dairy calves. *Journal of Dairy Science*, 85, 3054-3058.
13. Khan, M.A., Bach, A., Weary, D.M., and von Keyserlingk, M.A.G. 2016. Transitioning from milk to solid feed in dairy heifers. *Journal of Dairy Science*. 99: 885-902.
14. Khan, M.A., Weary, D.M. and Von Keyserlingk, M.A.G. 2011. Hay intake improves performance and rumen development of calves fed higher quantities of milk. *Journal of Dairy Science*. 94: 3547-3553.
15. Khan, M.A., Lee, H.J., Kim, H.S., Kim, S.B., Ki, K.S., Ha, J.K., Lee, H.G. and Choi, Y.J. 2007. Pre-and Post-weaning performance of Holstein female calves fed milk through Step-Down and

- conventional methods. *Journal of Dairy Science*. 90: 876-885.
16. Lesmeister, K.E. and Heinrichs, A.J. 2004. Effects of corn processing on growth characteristics, rumen development, and rumen parameters in neonatal dairy calves. *Journal of Dairy Science*. 87: 3439-3450.
17. Mirzaei, M., Khorvash, M., Ghorbani, G.R., Kazemi-Bonchenari, M., Riasi, A., Nabipour, A. and van den Borne, J.J.G.C. 2015. Effects of supplementation level and particle size of alfalfa hay on growth characteristics and rumen development in dairy calves. *Journal of Animal Physiology and Animal Nutrition*. 99: 553-564.
18. Mirzaei, M., Khorvash, M., Ghorbani, G.R., Kazemi-Bonchenari, M., Riasi, A., Soltani, A., Moshiri, B. and Ghaffari, M.H. 2016. Interactions between the physical form of starter (mashed versus textured) and corn silage provision on performance, rumen fermentation, and structural growth of Holstein calves. *Journal of Animal Science*. 94: 678-686.
19. National Research Council (NRC). 2001. Nutrient Requirements of Dairy Cattle. 7th rev. ed. Natl. Acad. Sci., Washington, DC, USA.
20. Omidi-Mirzaei, H., Azarfar, A., Mirzaei, M., Kiani, A. and Ghaffari, M.H. 2018. Effects of forage source and forage particle size as a free-choice provision on growth performance, rumen fermentation and behavior of dairy calves fed texturized starters. *Journal of Dairy Science*. 101: 4143-4157.
21. Omidi-Mirzaei, H., Khorvash, M., Ghorbani, G.R., Moshiri, B., Mirzaei, M., Pezeshki, A. and Ghaffari, M.H. 2015. Effects of the step-up/step-down and step-down milk feeding procedures on the performance, structural growth, and blood metabolites of Holstein dairy calves. *Journal of Dairy Science*. 98: 7975-7981.
22. Sander, E.G., Warner, R.G., Harrison, H.N. and Loosely, J.K. 1959. The Stimulatory effect of sodium butyrate and sodium propionate on the development of rumen mucosa in the young calf. *Journal of Dairy Science*. 42: 1600-1605.
23. Soberon, F., Raffrenato, E., Everett, R.W. and Van Amburgh, M.E. 2012. Preweaning milk replacer intake and effects on long-term productivity of dairy calves. *Journal of Dairy Science*. 95: 783-793.
24. Suarez, B.J., Reenen, C.G.V., Stockhofe, N., Dijkstra, J. and Gerrits, W.J.J. 2007. Effect of roughage source and roughage to concentrate ratio on animal performance and rumen development in veal calves. *Journal of Dairy Science*. 90: 2390-2403.
25. Suarez-Mena, F.X., Heinrichs, A.J., Jones, C.M., Hill, T.M. and Quigley, J.D. 2016. Straw particle size in calf starters: Effects on digestive system development and rumen fermentation. *Journal of Dairy Science*. 99: 341-353.

The effect of feeding alfalfa in the starter diet on the performance of suckling calves with step-down milk feeding procedure

***H. Omidi-Mirzaei¹, H. Rafiee¹, M. DaDar¹, M. Mirzaei² and A. Aazarfar³**

¹Assistant Prof, Animal Science Research Dept., Isfahan Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Areeo, Isfahan, Iran, ²Assistant Prof., Dept. of Animal Sciences, Faculty of Agricultural Sciences, University of Arak, Arak, Iran, ³Professor, Dept. of Animal Science, Lorestan University, Khorramabad, Iran

Received: 10/01/2020; Accepted: 11/17/2020

Abstract

Background and objective: The future of any dairy farm depends on the success of the female calf rearing. In recent years, new aspects of the use of forage in the starter feed have been discussed. Studies have reported that a starter diet lacking forage will lead to the development of abnormally shaped villi in the rumen of calves. This will negatively affect rumen growth and development. However, nowadays there are different opinions about the use of forages in the starter feed for suckling dairy calves so that some researchers believe that the presence of forages in the starter feed reduces the performance of dairy calves. In the current study, the effect of 15% alfalfa forage level in the ground starter diet was investigated on functional responses and skeletal growth traits of dairy calves fed a step-down milk feeding procedure.

Materials and methods: The experiment was designed and conducted in a completely randomized design using 30 Holstein female calves (15 calves per treatment). Experimental treatments were as follows: 1- ground starter diet without forage (control), and 2- ground starter diet consisted of 15% alfalfa hay. The milk feeding pattern was the same for both treatments and was a step-down procedure as 2 times per day (6 liters to 30 days, 4 liters to 45 days, and 2 liters to 56 days). All calves were weaned on day 56 of the experiment and keep until day 70 in the experiment. Feed intake and weight gain were measured and recorded weekly. Skeletal growth traits were measured on days 1, 56, and 70 of the experiment. Rumen fluid was measured on day 60 of the experiment. Statistical analysis was performed using the Mixed procedure as repeated measures for 3 periods (before weaning, after weaning, and the whole period).

Results: The results of this study showed that adding 15% alfalfa hay to the starter feed did not have a significant effect on the average daily weight gain, feed efficiency, and skeletal growth traits of suckling dairy calves. Calves that received the forage treatment had higher starter feed intake in the post-weaning period than the starter diet without forage ($P<0.05$). Acetate concentration was higher for 15% forage while propionate concentration was higher for the control treatment ($P<0.05$). Rumen pH also tended to increase in calves consuming forage.

Conclusion: Feeding 15% alfalfa forage mixed with the ground starter feed improved feed intake of calves after weaning. These results indicate that the use of alfalfa forage in the ground starter diet reduces the stress of weaning and improves rumen development.

Keywords: alfalfa forage, performance, step-down milk feeding procedure, suckling calves

---

*Corresponding author; h.omidi@areeo.ac.ir

